

פרשת פֶּקֶר — קדושתה של אדמת ארץ ישראל

נאמר בפרשה: "כִּי יִמּוֹךְ אֶחֱיָהּ וַיִּמְכַר מֵאַחֲזָתוֹ" (כה כה).

מפסוק זה למדו רבותינו ב"ספרא" כאן, שמותר ליהודי למכור את שדהו רק אם מצבו הכלכלי קשה ביותר; וגם כשהוא נאלץ למכור את נחלת אבותיו, לכתחילה לא ימכור את כל שדהו אלא רק חלק משדהו, שנאמר "וַיִּמְכַר מֵאַחֲזָתוֹ" ולא את כל אחוזתו.

ומדוע שיהיה אסור ליהודי למכור את נחלתו? הרי לא מדובר על מסירת נחלת ארץ ישראל לגוי, ח"ו, אלא על מכירת נחלת המשפחה ליהודי אחר! מה רע בכך! אפשר שהסיבה היא שאדמת ארץ ישראל היא אדמת קודש, וכמו שלא מוכרים תשמישי קדושה אלא אם אין ברירה אחרת (ראה "שולחן ערוך" אורח חיים סימן קנ"ג סעיף י), כך לא מוכרים את אדמת ארץ ישראל.

ומנין לנו שיש קדושה באדמת ארץ ישראל?

מסופר בספר יהושע (ה טו) שמלאך ה' התגלה ליהושע בן נון ואמר לו: "שֶׁל נְעֻלָּה מְעַל בְּגִלְתָּהּ כִּי הִמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר עֲמֵד עָלָיו קִדְּשׁ הוּא". יהושע עמד ליד העיר יריחו, ולא ידוע לנו על קדושה מיוחדת שהייתה במקום הזה; ואם כן, מדוע נצטווה יהושע לחלוץ את נעליו? נראה לומר שדברי המלאך ליהושע מלמדים אותו: דע לך, שכל אדמת ארץ ישראל היא אדמה קדושה, והיה ראוי ללכת בארץ ישראל בלי נעלים, כמו בהר הבית, כי איך אפשר לדרוך עם נעלים על אדמת קודש! אמנם, מכיוון שאי אפשר לנהל שגרת חיים בלי לנעול נעלים, מותר לנעול נעלים; אבל כדי שנרגיש שאדמת ארץ ישראל היא אדמה קדושה, התגלה המלאך ליהושע כדי שיחלוץ יהושע את נעליו מהמת קדושת הארץ לפחות לשעה קלה.

הרב אליהו לופיאן היה משגיח בישיבה בכפר חסידים ומגדולי בעלי המוסר בדור הקודם, והוא סיפר על עצמו שכאשר הוא עלה לארץ ישראל הוא הקפיד מאוד, גם כאשר הוא היה מאוד מצונן, שלא לירוק על אדמת ארץ ישראל, כי איך אפשר לירוק על מקום קדוש! גם מידת חסידות זו נלמדה מהאיסור לירוק על רצפת הר הבית.

בדומה לכך כתב הרמב"ם בהלכות מלכים (פרק ה הלכה י): גדולי החכמים היו מנשקים את אבני ארץ ישראל כשמגיעים אל גבולה, ומתגלגלים על עפרה.

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנין

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לשי" : shayleshay.co.il

מה פשר מנהג זה, לנשק את אבני הארץ? אלא גדולי החכמים הבינו שאבני ארץ הקודש הן חפצי קדושה. כמו שלחיבוב המצוה מנשקים ספרי תורה, תפילין, מזוזות וציציות – כך הם היו מנשקים את אבני ארץ ישראל.

וממשיך שם הרמב"ם וכותב בהלכה הבאה ביטויים נוספים לקדושת ארץ ישראל: אמרו חכמים, כל השוכן בארץ ישראל עוונותיו מחולים. אפילו הלך בה ארבע אמות, זוכה לחיי העולם הבא.